

hans Ordination, veed jeg ikke. Jeg finder mig som sagt i Samstemning med de Yttringer, der i denne Henseende kom fra den ærede Ordfører. — Hvad den hele Række af Vædringsforslag angaar, er der blandt disse kun meget faa, som have særdeles Betydning, eller som i alt Fald kunne give Anledning til videre Udtalelser fra min Side. Dette gjælder fornemlig om de Forslag, der ere stillede ved Universitetet, Kommunitetet og den polytekniske Væreanstalt, hvilke jo staa i en indbyrdes Forbindelse. De gaa ud paa en Omordning i en Henseende, som vistnok ikke kan siges at være ganske overraskende eller ubekjendt, da noget i den Retning Gaaende allerede er kommet frem ved tidligere Leiligheder, men jeg maa dog sige med Hensyn til disse Forslag, at jeg tror, at selv de, der maatte være tilbøjelige til at gaa i den Retning, ved nøiere Overveielse ville komme til at erkjende, at der, naar de udføres paa den Maade, hvorom her er Spørgsmaal, vilde fremkomme en saa skrigende Uoverensstemmelse med den tidligere bestaaende Tilstand, og at dette vilde ske saa brat, at man maatte sige, det vilde være at gaa frem med meget ringere Hensynsfuldhed, end man ellers pleier. Dette er en Betragtning, jeg som sagt tror vil gjøre sig gjældende selv hos dem, der i Dvrigt maatte være tilbøjelige til at dele de Anskuelser, der nærmest have fremkaldt Forslagene, men der er naturligvis andre Betragtninger, som gjøre sig gjældende hos dem, der ikke staa paa dette Standpunkt. Det, hvorom Spørgsmaalet her dreier sig, er jo nemlig ikke blot den Forandring, at Universitetet for Fremtiden selv skal bære sin Underbalance, og at det Samme skal være Tilfældet med den polytekniske Væreanstalt, men der fordres tillige, at de betydelige Udgifter, som endnu staa tilbage for meget store Arbejder, der ere overtagne og paabegyndte under Forudtæning af, at Udgifterne dertil vilde blive at afholde af det rigeligere Beløb, som staaar Kommunitetet til Raadighed, skulde falde over paa Universitetet for, om jeg saa maa sige, lige strax at gjøre dets Underbalance overvældende. Derfor man fulgte de Forslag, hvorom her er Spørgsmaal, vilde Resultatet blive, at man for næste Aar vilde begynde med at paabyrde Universitetet en Underbalance af 180,000 Rd. Dette anser jeg for at være Noget, som selv de, der i Dvrigt kunde være tilbøjelige til at gaa den Vej, maa finde urigtigt. Hvorledes har Universitetet tidligere været stillet? Da vi begyndte det konstitutionelle Liv, fik det en ikke ringe direkte Understøttelse af Staten, men den blev formindsket i 1851. Der blev som Grund dertil angivet, at Overbetsnyelsen var gaaet bort fra Universitetsdirektionen og over til Ministeriet, og efter Forløbet af 6 Aar inddrog man den ganske, vistnok kun for et Aar, men den viste sig ikke senere, og gik saaledes tabt for Universitetet. Paa den anden Side har Universitetet fra meget lang Tid tilbage — allerede ifølge Normal-

budgettet af 1844 — havt et væsentligt Tilskud fra Kommunitetet, som dels bestod i visse Indtægter, der vare henlagte til Universitetet, og hvorved der fremkom et variabelt Udbytte, da de bestode i Korn, men som i Gjemmesnit beløb sig til 10—11,000 Rd., og dels i et Tillæg, som i de forskjellige Aar kunde variere, men som i en Række af Aar, indtil det sidste Aar, da det blev ydet, nemlig i Aaret 1865—66 beløb sig til 15,000 Rd. Det var altsaa et Tilskud af noget over 25,000 Rd., der saaledes ydedes Universitetet, efterat Tilskudet fra Statens Side var gaaet tabt. I 1865—66 blev det første Gang bestemt, hvad der atter blev gjort gjældende i 1866—67, at der ikke længere skulde ydes et bestemt Tilskud til Universitetet, men at derimod hele Underbalancen skulde bæres af Kommunitetet, og saaledes har Tilstanden været i de senere forløbne Aar. Naar man nu vilde gjøre en Forandring, kunde jeg tænke mig, at man, for at have en bestemt Spørrelse og for navnlig at have et noget rundeligere Beløb at raade over med Hensyn til Kommunitetet, vilde foretrække at gaa tilbage til de tidligere Forhold og vilde yde et bestemt Tilskud til Universitetet, som de aarlige Balancer vise, at det trænger til for at kunne fortsætte sin Virksomhed; men uden videre efter disse forskjellige Udviplingsstadier at ende med ganske at stryge den Bestemmelse, at Underbalancen skal dækkes af Kommunitetet og at lade den hel og holden falde over paa Universitetet, forekommer mig at være baade ubilligt og meget lidet hensynsfuldt. I endnu højere Grad gjælder dette efter min Mening med Hensyn til de Udgifter, hvorom der nu er Spørgsmaal til botanisk Have samt om Beløbet til det naturhistoriske Museum. Det er store Arbejder til Gaan og — jeg vil haabe — til Væge for Universitetet, der saaledes ere komne frem, men man er fra Begyndelsen af gaaet ud fra, at de overhovedet kun kunde ventes udførte ved den Tilstand fra Kommunitetet, som man dengang gjorde Regning paa selvsjælgelig maatte komme til. At man nu, efterat Arbejderne for det ene Foretagendes Vedkommende ere næsten fuldendte og for det andet ere stærkt fremskredne, skulde ville gjøre den omhandlede Forandring for at overlæse Universitetet med en endnu større Underbalance, kan jeg dog ikke tro skulde være Folkethingets endelige Mening. Jeg vil ogsaa spørge, hvorfor det skulde ske? Det kan dog ikke være for paa denne Maade underhaanden, om man saa vil, at dræbe Universitetet i økonomisk Henseende som særlig Stifvelse; det kan ikke være Meningen. Man opstiller jo ogsaa Tanken om at forvandle hele denne Stilling for Universitetet paa en anden Maade, og dette Spørgsmaal vil i alt Fald være en aaben Sag, om jeg end holder mig overbevist om, at Meningerne ere og ville være meget delte om, hvad der med Hensyn til dette Spørgsmaal i enhver Henseende